

Bilaga 2.

Rapport från ett projekt som under 2004-2006 undersökt
förutsättningar för ett kunskapscentrum inom
det socialpsykiatriska området

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning.....	3
1.1	Mål och syfte.....	4
1.2	Projektets arbete.....	4
1.3	Avgränsningar och förutsättningar.....	4
1.4	Tidsplan	5
2.	Resultat	5
2.1	Behov av ett kunskapscentrum	5
2.2	Förslag på innehåll för ett permanent kunskapscentrum.....	7
2.3	Hemsidan, www.stockholm.se/ksi	8
2.4	Konferenser och seminarier	9
2.5	Måluppfyllelse	9
2.6	Sammanfattning.....	10
BILAGA 1.		
BILAGA 2.		

1. Inledning

År 2000 påbörjades ett arbete med att få till stånd ett sk kunskapscenter för frågor som berör personer med psykiska funktionshinder. Arbetet startades i samverkan med kommunförbundet Stockholms län, Stockholms läns landsting och representanter från länets kommuner, men av olika anledningar fullföljdes ej projektet. I samband med de länsgemensamma diskussionerna utarbetades en PM som underlag till innehåll i ett eventuellt socialpsykiatriskt kunskapscentrum. Det materialet har sedan bearbetats av en grupp tjänstemän från FoU-enheten och staben inom Stockholms socialtjänstförvaltning, FoU-enheten inom södra Stockholms psykiatri samt Socialhögskolan vid Stockholms universitet. Tjänstemännen bildade gruppen ”Nätverket för ett socialpsykiatriskt kunskapscenter” och ansökte 2004 om medel från Kompetensfonden i Stockholm stad för det här föreliggande projektet, som skulle undersöka förutsättningar och lägga grunden för, ett permanent kunskapscentrum, inom det socialpsykiatriska verksamhetsområdet.

Nätverket argumenterade i projektansökan för att sociala stödinsatser ägnats ett jämförelsevis litet intresse i psykiatireformen. Vikten av boendestöd, sysselsättning, delaktighet och rehabilitering som kommunerna ansvarar för, lyftes inte fram och diskuterades i någon större omfattning. Socialtjänstens arbete och insatser inom det socialpsykiatriska fältet är överhuvudtaget i begränsad omfattning systematiskt dokumenterade, prövade och utvärderade. Socialstyrelsens utvärdering av psykiatireformen (1999) visade att kommunerna visserligen utvecklat ett varierat utbud av stödinsatser men att det råder osäkerhet om utbudet motsvarar målgruppens behov. Det kunskapscenter som beskrivs i projektansökan ska sprida kunskap om psykiska funktionshinder, metodutveckling inom området samt stödja uppföljning och utvärdering av olika insatser.

Efter projektet start har Socialstyrelsen och Länsstyrelserna i sin tillsyn av kommunernas insatser (2005) konstaterat att det finns brister när det gäller boende för personer med psykiska funktionshinder men framförallt brist på sysselsättning och ett tillräckligt anpassat stöd. Ett mer flexibelt och varierat utbud och fler verksamheter av rehabiliterande karaktär i samarbete med andra aktörer efterlyses av tillsynsmyndigheterna. Kompetensutveckling för personal som arbetar inom området beskrivs som ett fält som kräver förstärkning för att tillgodose en god kvalitet i verksamheten.

Vid projektets avslutning kan man se att tiden kommit i kapp projektet och att behov av en ökad satsning på kompetens- och verksamhetsutveckling av det kommunala ansvarsområdet nu är något som påtalas från offentligt håll.

Projektet socialpsykiatriskt kunskapscentrum har varit lokaliserat till Stockholm stads FoU-enhet. En projektledare har varit anställd på halvtid. Under det andra projektåret har medel skjutits till för ytterligare en halvtidstjänst. Nätverket har fungerat som projektledningsgrupp och utfört projektarbete inom ramen för sina ordinarie anställningar.

1.1 Mål och syfte

Socialpsykiatriskt kunskapscentrum är ett tvåårigt projekt (2004-11-01—2006-12-31) vars syfte är att påvisa behov av, och lägga grunden för, ett permanent kunskapscentrum inom det socialpsykiatriska verksamhetsområdet. Projektets övergripande mål är att öka kunskap, kompetens och medvetenhet bland den personal som har till uppgift att stödja människor med psykiska funktionshinder.

Tre delmål för projektet har varit att:

1. Undersöka förutsättningarna för bildandet av ett kunskapscentrum i dialog med stadens förvaltningar, brukarorganisationer och andra intressenter.
2. Initiera kunskapsutveckling genom att skapa tillfällen för kunskaps- och erfarenhetsutbyte i form av konferenser, seminarier, nätverksbildande m.m.
3. Inventera projekt och verksamheter som pågår i stadens förvaltningar och syftar till att utveckla och förbättra sociala insatser för psykiskt funktionshindrade.

1.2 Projektets arbete

Projektet har omfattat;

- att ta kontakt med de olika intressegrupperna; personal inom kommun och landsting samt brukarorganisationer för att höra hur man ser på behovet av ett lokalt kunskapscentrum och dess arbetsuppgifter
- att anordna två konferenser och flera seminarier (i samarbetet med kompetensfonden) för kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte
- att bygga upp en hemsida med information, litteraturtips, länkar, där även inventeringen av stadens projekt och verksamheter redovisas
- att samarbeta med den kontaktperson på kompetensfonden som varit ansvarig för området socialpsykiatri
- att informera och ha en dialog om projektet på statlig nivå, med den nationella psykiatrisamordnarens kansli
- att utarbeta ett förslag på innehåll för permanent kunskapscentrum
- att göra ett studiebesök på ett socialpsykiatriskt kunskapscentrum i Danmark.
- att i samarbete med Kompetensfonden och Socialtjänstförvaltningen ta fram ett informationsblad om verksamhetsområdet socialpsykiatri i staden.
- att avrapportera och driva projektet framåt genom möten med projektledningsgruppen varje månad samt planeringsdagar.

1.3 Avgränsningar och förutsättningar

I projektplanen gjordes följande avgränsningar:

Kontakten med brukarorganisationer har avgränsats till RSMH, IFS (Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser - Schizofreniförbundet) och Fountain House.

Kontakten med personal inom Stockholm stad har avgränsats till chefer inom socialpsykiatri och den personal som i samband med den första konferensen anmälde sitt intresse av att delta i en referensgrupp.

Kontakten med landstinget har avgränsats till bitr. sjukvårdsdirektör, P-O Sjöblom psykiatriansvarig inom produktionen för Stockholms läns sjukvårdsområde samt cheferna för det tre psykiatriska sektorerna i Stockholms län.

Det förslag på innehåll och inriktning för ett permanent kunskapscentrum som har arbetats fram i projektet har hållits i en mer generell ton för att ge utrymme för att den förvaltning och de personer som ev. ska driva ett permanent kunskapscentrum ska kunna bidra till utformning och anpassning av verksamheten.

1.4 Tidsplan

Under projektets första halvår blev det tydligt att arbetet med de två första delmålen, fyllde den befintliga halvtiden. En förutsättning för att kunna uppfylla även det tredje delmålet var att en tilläggsansökan om utökade medel beviljades och ytterligare en person anställdes på halvtid under resterande projekttid (fr.o.m. 2005-09-01). Arbetsuppgiften blev att bygga upp en hemsida där även inventering av projekt och verksamheter i staden förvaltningar skulle redovisas. Det positiva mottagande projektet fick och de indikationer som fanns på en eventuell permanentning av projektet gjorde att projektmedel söktes och erhöles för en förlängning av projektet t o m december 2006.

En avgörande förutsättning för projektet har varit det arbete som projektledningsgruppen har utfört, inom ramen för sina ordinarie anställningar, för att bidra till projektets genomförande och utveckling. Det är ett arbete som har omfattat att

- delta i projektledningsmöten varje månad, samt planeringsdagar,
- delta i möten med personal, chefer och brukarorganisationer
- ta fram ett policydokument
- bidra till de två konferenserna som föreläsare, inledningstalare, seminarieledare m.m.

2. Resultat

2.1 Behov av ett kunskapscentrum

De kontakter som tagits med brukare, professionella från kommun och landsting har visat att det finns intresse och stöd för att starta ett permanent kunskapscentrum i Stockholm inom det socialpsykiatriska området (se bilaga 1 för förteckning av möten).

Deltagare på den konferens med titeln ”Sociala perspektiv på psykiska problem - från patient till medborgare” som anordnades den 9 februari 2005 på Socialhögskolan i Stockholm, uttryckte (via en enkät) att ett kunskapscentrums viktigaste uppgift är att fungera som en

kunskapsbank på området som samlar och sprider goda exempel från forskning och praktik samt främjar kunskapsutbyte på området. Fortsatta kontakter med professionella inom kommunen visar bl.a. på att det finns ett behov av att definiera sitt professionella fält. Personal inom kommunen tycker att det finns *”ett glapp mellan forskningsrapporterna och verkligheten”* och har behov av,

- att sätta ord på vad man gör och vad som är arbetets innehåll,
- att få hjälp att bedriva forskning i den egna verksamheten
- att ta reda på konsekvenser av hur arbetet organiseras och om man uppfyller sitt uppdrag
- att få hjälp med hur man ska samverka med brukarna och deras organisationer
- att få ny kunskap för att kunna utveckla arbetet
- att få stöd i hur man arbetar med utvärdering, skriver projektansökningar m.m.

Chefer (18 st.) inom socialpsykiatri uttryckte på ett idéseminarium (2006-01-27) samstämmigt ett starkt behov av ett centralt kunskapscentrum i Stockholm. Argument som framfördes var att behovet av metod- och verksamhetsutveckling är stort inom detta relativt nya professionella fält. *”Det är uppenbart att det behövs en samordnande instans med information. När man träffar kollegor från olika stadsdelar förvånas vi varje gång över hur många som håller på att uppfinna samma hjul.”*

Samtal med brukarorganisationerna, RSMH, IFS och Fountain House, har visat flera angelägna områden för kunskapsutveckling;

- Boende *”gruppboendena skulle behöva öppnas upp och göras mer levande, stöd behövs dygnet runt, mellanvårdsformer behöver utvecklas”*
- Utvärdering av vårdinsatser, en vårdkonsumtionsstudie: *”Vad får man för pengarna? Vad är livskvalitet? I vilken utsträckning får brukarna del av olika stödinsatser?”*
- Sysselsättning *”stadsdelsarbeten är negativ, för unga nyinsjuknade är det viktigt att skapa sätt att behålla kontakten med studier och arbete”*.

Representanter för brukarorganisation har erfarenhet av att bli *”gisslan”* i olika samverkansgrupper, utan att få något reellt inflytande. Brukarinflytande kan också ta sig uttryck i att psykiskt funktionshindrade blir ombudade att besvara omfattande enkäter. De tillfrågade organisationerna stödjer initiativet att bilda ett kunskapscentrum i Stockholm stad där man också kan få inflytande. RSMH tycker det är viktigt att kunskapscentret har en koppling till Socialhögskolan i Stockholm.

Kansliet för Nationell psykiatrisamordning uttrycker intresse av kunskapsutveckling när det gäller de *”sociala insatserna”*. Man efterfrågar bl.a. inventeringar av projekt som pågår och goda exempel som analyseras utifrån ett samhällsvetenskapligt perspektiv.

Kontakterna med landstinget visar att man ser positivt på tillskottet av ett kommunalt kunskapscentrum. Inom landstinget finns FoU-verksamheter som ägnar sig åt forskning (bl.a. i samverkan med Karolinska institutet) när det gäller psykisk sjukdom, återhämtning m.m. Inom Stockholm stad saknas en forsknings och utvecklingsverksamhet med inriktning mot de kommunala insatserna för personer med psykiska funktionshinder. De chefer inom landstingets tre psykiatriska sektorer som projektledningsgruppen har träffat (alla utom en) uttrycker inte något behov av ett kunskapscentrum med gemensamt huvudmannaskap (kommun/landsting). Snarare ses det som en poäng att kommunen bygger upp en egen bas i form av ett kunskapscentrum utifrån vilket samverkan med landstingets forsknings- och utvecklingsenheter kan ske.

I mars -2006 skrevs inrättandet av ett permanent kunskapscentrum in i Socialtjänstnämndens förslag till ”Budgetunderlag för år 2007 och inriktning för 2008 och 2009”. ”Det är angeläget att kunskapscentret får fortsätta uppbyggnaden. För detta krävs att medel avsätts under kommande budgetår för att finansiera det fortsatta arbetet. Kostnaden beräknas till ca 2 mkr.” (s. 7.)

2.2 Förslag på innehåll för ett permanent kunskapscentrum

Som ett led i arbetet med att formulera ett förslag för ett permanent kunskapscentrum antogs under det andra projektåret, ett nytt namn KSI – Kunskapscentrum för Sociala Insatser vid psykiska problem. Namnbytet kan ses om en följd av en betoning av det sociala perspektivet för kunskapscentret samt att särskilja det från de insatser av mer psykiatrisk och medicinsk natur som är landstingets uppgift.

Med vägledning från de samtal som förts med olika intressenter gjordes, under det andra projektåret, ett förslag till policy, innehåll och inriktning, för ett permanent kunskapscentrum; KSI, fram (förslaget presenteras i sin helhet i bilaga 2). I förslaget betonas att ett kunskapscentrum kan bidra till ett bättre resursutnyttjande genom att ta tillvara de erfarenheter som görs i olika stadsdelar. Sociala insatser definieras som hela den process som det innebär att förstå en människas behov av hjälp och stöd, erbjuda sådan och utvärdera vad det leder till. Sociala insatser innefattar alla de olika arbetsuppgifter som finns inom kommunen som biståndsbedömning, boendestöd, sysselsättningsverksamheter m.m. KSI ska vägledas av ett brukarperspektiv och stärka metodutveckling för att tillvarata brukarnas erfarenheter.

Arbetsuppgifter för ett permanent kunskapscentrum ska vara att:

- Samla och analysera kunskap och erfarenhet från forskning och praktik med inriktning på praktisk kunskap. De specifika erfarenheter som erhålls i storstadsområden bör ha en framträdande plats i den kunskapsinsamling som görs.
- Bidra till att uppföljning och utvärdering blir en naturlig del i vardagsarbetet.
- Samarbeta med landstingets psykiatri, andra vårdgrannar, olika organisationer, t.ex. arbetsförmedlingen, försäkringskassan och frivilligorganisationer som kommer i kontakt med målgruppen.
- Samarbeta med universitet, högskolor, andra kunskapscentra och FoU-verksamheter, för kunskapsutbyte.

Stor vikt bör läggas på att kunskapsförmedling sker så att KSI:s aktiviteter kommer stadens verksamheter, personal och brukare till godo.

Kunskap ska spridas genom en webbplats och genom seminarier, konferenser och debatter. KSI ska verka för att kunskap sprids mellan stadsdelar t.ex. genom att bidra till nätverk och olika kontaktytor för professionella och andra aktörer. Praktiker bör av KSI få hjälp till överblick av verksamheter och projekt som finns inom Stockholms stad såväl som aktuell forskning. Vid projektets andra konferens den 17 maj 2006 presenterades förslaget på innehåll för KSI och hemsidan.

2.3 Hemsidan, www.stockholm.se/ksi

Den hemsida som byggts upp inom ramen för projektet vänder sig i första hand till personal som arbetar inom socialtjänsten och erbjuder en kunskaps- och metodutveckling samt ett metod- och kunskapsstöd. På hemsidan finns den inventering som gjorts av stadsdelarnas olika projekt och verksamheter inom det socialpsykiatriska verksamhetsområdet.

Hemsidans innehåll ska underlätta kompetens- och metodutveckling samt fungera som en nyhetsportal om det som händer inom forskning och utveckling inom området sociala insatser för människor med psykiska besvär. Genom enkel design och en bredd i innehåll kan även vårdgrannar, brukare och anhöriga erbjudas information och kunskap från hemsidan.

The screenshot shows the KSI website in Microsoft Internet Explorer. The browser window title is "Stockholms stads webbplats - KSI - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows "http://www.stockholm.se/Extern/Templates/InfoPage.aspx?id=75984". The website has a yellow and blue color scheme. The main content area is titled "Välkommen till KSI" and contains several sections: "Tema: Arbete", "Samverkan", "Ny rapport", and "Hjälpmedel". There are also sidebars with navigation links and a search bar. The taskbar at the bottom shows the Windows Start button and several open applications.

2.4 Konferenser och seminarier

Konferensen den 9 februari 2005 ”Sociala perspektiv på psykiska problem - från patient till medborgare” besöktes av 450 personer, främst personal från kommunal verksamhet, även från kranskommunerna. På konferensen presenterades det nyligen startade projektet, föreläsningar som lyfte fram ett samhällsvetenskapligt perspektiv samt mindre seminarier som inbjöd till diskussion och kunskapsutbyte när det gällde kommunens arbetsuppgifter (se separat dokumentation).

Konferensen den 17 maj 2006 ”Sociala perspektiv på psykiska problem – hur kan vi utveckla det kommunala stödet?” besöktes av 200 personer (se separat dokumentation). Inbjudan riktade sig främst till personal i Stockholm stad och hade som syfte att presentera projektets arbete samt inspirera, presentera kunskap och idéer om utveckling av sociala insatser. Konferensen innehöll föreläsningar och en paneldiskussion om hur forskning kan bli användbar i praktiken. En utvärdering som gjordes av deltagarna gav mycket högt betyg åt huvudtalaren Scott D Miller, psykolog och forskare från Chicago samt Ami Rhonitz från RSMH som höll en föreläsning om hur personal kan arbeta för att skapa tillitsfulla relationer till människor med psykiska funktionshinder.

Seminarier anordnade i samarbete med Kompetensfonden:

2005-10-28 Idéseminarium för enhetschefer inom socialpsykiatri på temat angelägna utvecklingsområden (13 pers).

2005-12-01 ”Vad innebär det att arbeta på en träfflokal och vilken kompetensutveckling behövs för att tydliggöra och utveckla yrkesrollen”

2005-12-08 ”Vad innebär det att arbeta på en arbetsverksamhet och vilken kompetensutveckling behövs för att tydliggöra och utveckla yrkesrollen.”

2006-01-27 Idéseminarium för enhetschefer inom socialpsykiatri, uppföljning; ”Hur ska vi utveckla stadens socialpsykiatriska verksamheter och hur kan vi öka och sprida kunskap inom området?” (18 pers.)

Under hösten 2006 pågår två serier med seminarier; Fyra frukostseminarier (33 pers) som vänder sig till personal som arbetar på träfflokal, för kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte med kollegor samt fyra eftermiddagsseminarier för personal som arbetar på arbetsverksamhet.

2.5 Måluppfyllelse

Som framgår av resultatredovisningen ovan är samtliga tre projektmål uppfyllda:

- Förutsättningarna för bildandet av ett kunskapscentrum i dialog med stadens förvaltningar, brukarorganisationer och andra intressenter har undersökts.
- Med utgångspunkt från den dialog som förts med intressenterna har ett förslag på inriktning och innehåll för ett kunskapscentrum tagit fram.

- Kunskapsutveckling har skett genom kunskapsförmedling och erfarenhetsutbyte på konferenser och seminarier.
- En inventering av projekt och verksamheter som pågår i stadens förvaltningar har presenterats på hemsidan, www.stockholm.se/ksi.

Ett konkret resultat av projektet skulle vara att ett beslut fattas om att skapa ett permanent kunskapscentrum i staden. Under våren skrevs ett kunskapscentrum in i Socialtjänstnämndens förslag till budgetunderlag för 2006, och riktlinjer för 2007 och 2008. Med hänsyn till de budgetbeslut som tas i slutet på året är det, när denna slutrapport skrivs, inte klart om de kommer ske en permanentning av kunskapscentret.

En övergripande målsättning för projektet har varit att bidra till kompetens- och kunskapsutveckling för de som har till uppgift att stödja människor med psykiska funktionshinder. De personer som tagit del av de konferenser och seminarier som anordnats samt besökt hemsidan, har fått ta del av kunskap som kan bidra till kunskapsutveckling och en ökad professionell kompetens. Effekter av ett verkligt kunskapscentrums systematiska arbete är något som behöver mätas och utvärderas på betydligt längre sikt.

2.6 Sammanfattning

Projektarbetet har visat att det finns ett starkt stöd och intresse för att bilda ett permanent kunskapscentrum i Stockholm. I samtalen med personal framstår det som att behovet är stort av en instans som fungerar som ett forum för information och kunskapsutveckling är Stadsdelarna arbetar i dag till stor del isolerade från varandra och har varken tid eller möjlighet att på ett systematiskt sätt ta del av och överblicka vad andra verksamheter gör eller hålla sig uppdaterad om forskningsläget på området.

För landstinget underlättar det att ha en samarbetspart i stället för flera och man ställer sig mycket positiv till att kunna inleda ett samarbete med ett kommunalt kunskapscenter kring forsknings- och utvecklingsområden som rör personer med psykiska funktionshinder. Även brukarorganisationerna välkomnar initiativet och ser en möjlighet att kunna öka brukarinflytande och att få ett förbättrat samarbete kring kunskapsutveckling.

De initiativ som projektet tagit för att sprida kunskap i form av konferenser och seminarier har blivit mycket uppskattade och visar att det finns ett stort intresse och behov av kunskap som rör ämnesområdet *sociala insatser*, som inbegriper alla de arbetsuppgifter som kommunen ansvarar för (biståndsbedömning, boende, sysselsättning, psykosocialt stöd).

Som ett resultat av projektets arbete och den dialog som förts med berörda intressenter har ett förslag på innehåll för ett permanent kunskapscentrum formulerats. Förslaget är att det bildas ett kunskapscentrum, KSI (Kunskapscentrum för Sociala Insatser vid psykiska problem) som kan vara ett forum för kunskapsutveckling och bidra ett bättre resursutnyttjande genom att ta tillvara och sprida de erfarenheter som görs i stadsdelarna. KSI ska vägledas av ett brukarperspektiv och samverka med landstingets psykiatri och andra vårdgrannar.

Att förbättra livssituationen för människor med psykiska funktionshinder, är det yttersta målet för ett kunskapscentrums verksamhet.

BILAGA 1.

Förteckning av möten

Brukar- och anhörigorganisationer

2005-03-10 Möte med RSMH Stockholms läns distrikt, ordföranden Stig Åhs och styrelsemedlemmarna, Anny Käller och Taimi Kivi.

2005-03-31 Möte med IFS, Ulla Elfving, ordförande i IFS/Centrala Stockholm.

2005-03-31 Möte med Fountain House, Klubbhuschef Björn Asplund och en medlem.

2005-11-22 Möte med ordföranden/klubbhuschef och medlemmar från RSMH, IFS och Fountain House.

2006-03-16 Möte med ordföranden/klubbhuschef och medlemmar från RSMH, IFS och Fountain House.

Personal

2005-06-09 Möte med personal som i anmänt intresse av att ingår i en referensgrupp i samband med konferensen 2005, (nio pers).

2005-11-18 Möte med personal (se ovan), nio personer.

2005-10-28 Idéseminarium med enhetschefer inom socialpsykiatri i staden (13 pers.).

2006-01-27 Idéseminarium med enhetschefer inom socialpsykiatri i staden (18 pers.).

2005-10-19 möte med projektet Barnstöd Stockholm, Titti Schönbeck, Christina Löfqvist, från Kompetensfonden Kristin Marklund och Eva Tonberg från landstingets barn- och ungdomspsykiatri.

2006-01-24 uppföljande möte med projektet Barnstöd Stockholm (se ovan).

Chefer inom landstinget

2005-05-12 möte med P-O Sjöblom, chef för psykiatri i sydöstra delen av Stockholms läns landsting.

2005-09-19 möte med Anna Åberg Wistedt, verksamhetschef för Norra Stockholms Psykiatri.

2005-09-22 deltar på möte med bl.a. Johan Tallroth från Beställarkontoret vård

2005-11-15 möte med Göran Tidbeck, verksamhetschef för Psykiatri Sydväst.

BILAGA 2.

Inriktning och uppgifter för ett kunskapscentrum inom Stockholm Stad med inriktning mot sociala insatser vid psykiska problem

Inledning

Syftet med psykiatrireformen var att förbättra livssituationen för människor med psykiska funktionshinder samt att öka deras möjlighet till gemenskap och delaktighet med andra, att få ett värdigt boende och en meningsfull sysselsättning. Olika myndigheter, med sina respektive kompetenser och ansvarsområden ska samverka för att ge bästa möjliga stöd. Den kommunala verksamheten har byggts upp och utvecklats under senare år. Trots att många förbättringar har skett finns det mycket kvar att göra för att utveckla stöd och insatser.

Ett kunskapscenter inom Stockholms stad ska bidra till ökade kunskaper och ett bättre resursutnyttjande genom att analysera och sprida kunskap och erfarenheter inom det professionella fält som rör sociala insatser för människor med olika psykiska funktionshinder. Denna kunskap ska baseras på systematiskt tillvaratagna erfarenheter, utvärdering och forskning. En central kunskapskälla är erfarenheter från de människor (brukare) som insatserna riktar sig till och deras anhöriga. Samarbete med andra huvudmän är av stor vikt.

Ett långsiktigt mål är att få en ökad förståelse och respekt i samhället för människor som har behov av stöd och hjälp och för de sociala insatsernas betydelse. Det är insatser som ytterst syftar till att stärka individens möjligheter till ett självständigt liv. Ett kunskapscentrum ska kunna blicka framåt och inspirera till nytänkande och utveckling.

I det följande presenteras ett förslag på innehåll och inriktning för ett Kunskapscentrum för Sociala insatser vid psykiska problem – KSI.

Inriktning – sociala insatser

Kunskapscentret, KSI:s, inriktning är sociala insatser för att stödja människor, som under kortare eller längre tid har psykiska problem och som därigenom hindras i sina funktioner. *Sociala insatser* innefattar hela den process som det innebär att förstå en människas behov av hjälp och stöd, erbjuda sådan och utvärdera vad det leder till. Sociala insatser inbegriper biståndsbedömning, kontaktmannaskap, psykosocialt stöd, motivations- och nätverksarbete samt uppsökande arbete. Sociala insatser kan t.ex. ges i form av boendestöd och sysselsättningsverksamhet. Vid utförandet av sociala insatser uppmärksammas de kvalitéer som krävs för att kontakten skall kunna bidra till att stärka individens möjligheter till ett självständigt liv.

Ett kunskapscentrum med sociala insatser som fokus bör även i en vidare bemärkelse intressera sig för sociala omständigheter och deras betydelse för psykiska problem/funktionshinder, för förståelsen av psykiska problem, deras utveckling och behandling.

KSI ska samla och analysera kunskap och erfarenhet från forskning och praktik. Kunskapscentret ska ha en inriktning på praktikinära kunskap, d.v.s. att samla och systematisera erfarenheter och berättelser utifrån den vardag där brukare och personal befinner sig. KSI ska verka för att uppföljning och utvärdering blir en naturlig del i vardagsarbetet.

Samverkan

KSI ska vägledas av ett brukarperspektiv och stärka metodutveckling för att tillvarata brukarnas erfarenheter. Samverkan med brukarorganisationer utgör en viktig del av detta arbete.

Samarbete ska ske med landstingets psykiatri och andra vårdgrannar för att tillsammans utveckla stöd för målgruppen. Samarbete ska även ske med andra organisationer, t.ex. arbetsförmedlingen, försäkringskassan och frivilligorganisationer.

Samarbete och kunskapsutbyte med universitet, högskolor, andra kunskapscentra och FoU-verksamheter utgör en naturlig del av KSI:s verksamhet för att ta tillvara forskning och kunskap från såväl nationell som internationell forskning. För att säkerställa den vetenskapliga kvalitén på KSI:s arbete är ambitionen att det ska finnas ett strukturerat samarbete med en samhällsvetenskaplig institution vid universitet/högskola.

Samla, förmedla och sprida kunskap

KSI ska förmedla aktuell forskning till praktiken och samla praktikinära kunskap för att kunna ge bidrag till verksamhetsutveckling och forskning. På så sätt kan KSI fungera som en länk mellan forskning och praktik. Brukares erfarenheter och de specifika erfarenheter som skapas i storstadsområden bör ha en framträdande plats i den kunskapsinsamling som görs.

Stor vikt bör läggas på att kunskapsförmedling sker så att KSI:s aktiviteter kommer stadens verksamheter, personal och brukare till godo. Det innebär att söka efter lämpliga former för hur kunskap kan förmedlas och förankras.

Kunskap ska spridas genom en webbplats och genom seminarier, konferenser och debatter. KSI ska verka för att kunskap sprids mellan stadsdelar t.ex. genom att bidra till nätverk och olika kontaktytor för professionella och andra aktörer. Praktiker bör av KSI få hjälp till överblick av verksamheter och projekt som finns inom Stockholms stad såväl som aktuell forskning.